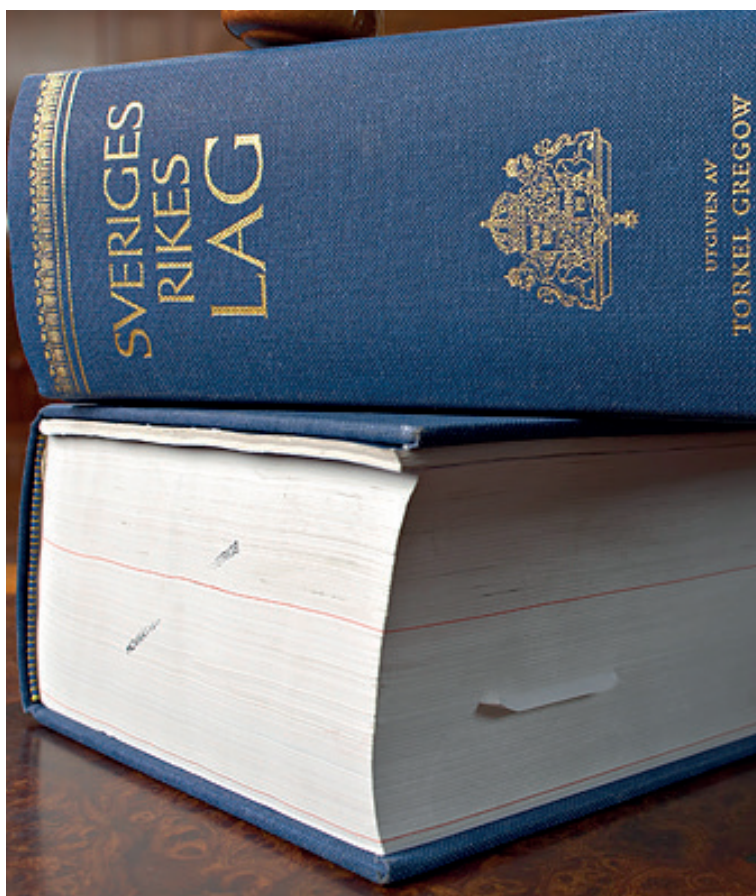

Banklagsnytt

December 2024

Banklagsnytt ger information om lagförslag och nyligen beslutade lagändringar av betydelse för den finansiella sektorn. För en översikt över initiativ och nya direktiv inom EU hänvisas till Bankföreningens publikation EU-nytt som finns på www.swedishbankers.se

Svenska **Bank**föreningen
Swedish Bankers' Association

Blasieholmsgatan 4B, Box 7603
SE-103 94 Stockholm
t: +46 (0)8 453 44 00
info@swedishbankers.se
www.swedishbankers.se

Redaktör: Sara Ekstrand, Svenska Bankföreningen
Tfn: 08-453 44 01
E-post: sara.ekstrand@swedishbankers.se

Associationsrätt

Utredningar

Nytt! Utredning angående implementering av EU:s direktiv om tillbörlig aktsamhet för företag ifråga om hållbarhet

Regeringen har tillsatt en särskild utredare som ska analysera och föreslå hur EU-direktivet om tillbörlig aktsamhet för företag i fråga om hållbarhet ska genomföras i Sverige. Direktivet innebär att vissa företag som är verksamma på den inre marknaden åläggs en aktsamhetsplikt i förhållande till mänskliga rättigheter och miljö, och att det inom ramen för den aktsamhetsplikten ställs krav på de berörda företagen att vidta åtgärder. Uppdraget ska redovisas senast den 16 december 2025.

[Läs kommittédirektiven](#)

Riksdagsbeslut

Bolag och brott

Riksdagen har beslutat ändringar i bland annat brottsbalken, årsredovisningslagen och aktiebolagslagen i syfte till att förebygga och bekämpa brott som begås i och genom företag. Bolagsverket får möjlighet att kräva personlig inställelse i vissa fall, som när en företrädare anmäls till myndighetens register och när uppgifter i registren misstänks vara oriktiga. Bolagsverket får även bättre förutsättningar att stryka oriktiga uppgifter från registren. Företagskapning kriminaliseras och den som olovligen använder sig av en juridisk persons identitetsuppgifter i syfte att uppnå vinning ska dömas för brott. Dessutom skärps straffet för brott mot målvaktsförbudet. Förseningsavgifterna vid försenad inlämning av årsredovisningar höjs generellt och det införs en skyldighet för alla ekonomiska föreningar att ge in sin årsredovisning till Bolagsverket. Slutligen anpassas vissa regler om stiftelser till övrig associationsrättslig lagstiftning i brottsförebyggande syfte. Det gäller bland annat jäv för ställföreträdare, målvaktsförbud och anmälningsplikt för revisorer vid misstanke om ekonomisk brottslighet. Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2025.

[Läs riksdagsbeslutet](#)

Marknadsrätt

Utredningar

Tilläggsdirektiv till Konsumentkreditutredningen (Ju 2023:19)

Den särskilda utredaren som ska utreda genomförandet av konsumentkreditdirektivet har fått i uppdrag att även analysera och lämna förslag på hur ändringar i konsumenträttighetsdirektivet, som huvudsakligen rör distansförsäljning av finansiella tjänster till konsumenter, ska genomföras i svensk rätt. Uppdraget i denna del ska redovisas senast 11 april 2025.

[Läs kommittédirektivet](#)

Betänkanden och promemorior

Reglering av hushållens skulder (SOU 2024:71)

Kommittén har analyserat hur låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder kan utformas för att hantera makroekonomiska risker och konsumentskydd för att på det sättet bidra till en ändamålsenlig tillämpning av åtgärderna. Kommittén har huvudsakligen tittat på de makroekonomiska risker som är förenade med hushållens skuldsättning och analyserat hur låntagarbaserade makrotillsynsåtgärder kan motverka makroekonomiska risker som är förknippade med hushållens skuldsättning. Ett antal förslag lämnas, bland annat att det skärpta amorteringskravet tas bort och ersätts med ett enhetligt amorteringskrav om 1 procent för belåningsgrader över 50 procent.

[Läs betänkandet](#)

Ett nytt konsumentkreditdirektiv (SOU 2024:69)

EU:s nya konsumentkreditdirektiv har tagits fram för att anpassa regelverket till utvecklingen inom konsumentkreditsektorn. Utredningens uppdrag har varit att analysera och föreslå vilka författningsförändringar och andra åtgärder som behövs för att genomföra det nya konsumentkreditdirektivet i svensk rätt. Utgångspunkten för uppdraget har varit att fokusera på de delar av direktivet där det krävs att de svenska reglerna ändras. Den nya konsumentkreditlagen föreslås få ett något utvidgat tillämpningsområde. Reglerna om god kreditgivningssed överförs till den nya lagen och det slås fast att viss typ av marknadsföring aldrig kan anse som måttfull.

[Läs betänkandet](#)

Stärkt konsumentskydd på kreditmarknaden (Dnr 2024/01078)

För att stärka konsumentskyddet på konsumentkreditmarknaden och för att motverka överskuldsättning föreslås att lagen om viss verksamhet med konsumentkrediter ska upphävas. Det föreslås samtidigt att det ska krävas tillstånd att driva bank- och finansieringsrörelse för att lämna eller förmedla lån till konsumenter. Snabblåneföretag och andra företag som vill fortsätta att driva verksamhet med konsumtionslån får alltså ansöka om sådant tillstånd. Det ska dock fortfarande vara möjligt att sälja varor och tjänster på kredit, till exempel mot faktura, utan krav på tillstånd enligt lagen om bank- och finansieringsrörelse. Kravet på tillstånd ska inte heller gälla för lån till konsumenter som tillåts enligt annan lagstiftning, som bostadslån, som ges enligt lagen om verksamhet med bostadskrediter, eller kredit, som ges genom kreditkort enligt lagen om betaltjänster. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025. Föreslaget har varit föremål för remiss.

[Läs promemorian](#)

[Läs Bankföreningens remissvar](#)

Ett nytt förbud mot spel på kredit (Fi2024/00442)

I promemorian föreslås att det i spellagen ska införas ett förbud mot att licenshavare och spelombud tillåter eller medverkar till att spel om pengar betalas med krediter. Förbudet utgör en utvidgning av det kreditförbud som i dag finns i spellagen och som innebär att licenshavare och spelombud inte får erbjuda eller lämna kredit för spelinsatser. Syftet med det nya förbudet är att motverka skuldsättning med anledning av spel om pengar. Förbudet ska gälla för alla licenspliktiga former av spel. Det ska dock finnas en möjlighet för Spelinspektionen att besluta om undantag från förbudet för vissa typer av spel för allmännyttiga ändamål. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 april 2025.

[Läs promemorian](#)

Nytt! Vissa åtgärder för att effektivisera Allmänna reklamationsnämndens verksamhet (Fi2024/0176)

I promemorian föreslås bland annat att värdegränserna för prövning av en tvist vid Allmänna reklamationsnämnden (ARN) höjs med 50 procent för tvisteområdena skor, textil, och allmänna tvister samt för övriga tvisteområden med 75 procent. Höjningen innebär att de nya värdegränserna blir 750 kr, 875 kr, 1 750 kr respektive 3 500 kr. Ändringarna föreslås träda i kraft den 1 april 2025.

[Läs promemorian](#)

[Läs Bankföreningens remissvar](#)

Regeringsförslag

En rättvis ränteskillnadsersättning som minskar hindren mot längre räntebindingstider

Regeringen föreslår en ny modell för beräkning av ränteskillnadsersättning vid förtidsbetalning av ett bundet bostadslån eftersom regeringen anser att dagens modell medför omotiverade kostnader för många konsumenter som vill betala sitt bostadslån i förtid. Förslaget syftar till att stärka konsumentskyddet, öka konkurrensen på bolånemarknaden och minska hindren för konsumenter som har behov av att binda sin ränta. Den nya schablonregeln innebär att konsumentens avtalade kreditränta inte längre ska ligga till grund för beräkningen. I stället ska ersättningen bestämmas utifrån den förändring i det allmänna ränteläget som motsvarar kreditgivarens direkta kostnader för förtidsbetalningen. Som jämförelseränta ska marknadsräntan för avtal om byte av räntebetalningar (s.k. swapränta) användas. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

[Läs lagrådsremissen](#)

Riksdagsbeslut

Ett förstärkt konsumentskydd mot riskfylld kreditgivning och överskuldssättning

Riksdagen har beslutat ändringar i konsumentkreditlagen i syfte att motverka riskfylld kreditgivning och att enskilda blir överskuldssatta genom att beviljas lån som de inte kan betala tillbaka. Beslutet innebär att de regler som i dag endast gäller för högkostnads-krediter, bland annat ränte- och kostnadstak, ska utvidgas till att gälla flertalet konsumentkrediter. Räntetaket sänks från 40 till 20 procentenheter utöver gällande referensränta. Lagändringarna träder i kraft den 1 mars 2025.

[Läs riksdagsbeslutet](#)

En ny EU-reglering om marknader för kryptotillgångar

Från och med den 30 december 2024 gäller EU:s förordning om marknader för kryptotillgångar (Mica-förordningen) och EU:s förordning om information som ska åtfölja överföringar av medel (TFR-förordningen) i Sverige. Mica-förordningen fastställer enhetliga regler för utgivare och tillhandahållare av tjänster för kryptotillgångar på EU-nivå medan TFR-förordningen reglerar vilken sorts information om avsändare och mottagare som ska åtfölja överföringar av medel i syfte att sådana transaktioner inte ska kunna genomföras anonymt. Riksdagen har beslutat om vissa lagändringar som krävs för att komplettera EU-förordningarna i svensk rätt. I huvudsak innebär lagändringarna nya bestämmelser om Finansinspektionens tillsynsbefogenheter och om ingripanden och sanktioner gentemot företag som bedriver verksamhet som omfattas av [Mica](#)-förordningen. Lagändringarna träder i kraft den 30 december 2024.

[Läs riksdagsbeslutet](#)

Skatterätt

Betänkanden och promemorior

Förbättrade ränteavdragsregler för företag (SOU 2024:37)

En särskild utredare har sett över vissa frågor med anledning av de nya skattereglerna för företagssektorn som trädde i kraft den 1 januari 2019. Uppdraget omfattade bland annat att överväga om kvarstående negativa räntenetton ska fastställas till sin storlek vid uppkomsten och om de ska kunna behållas längre tid än sex år, överväga alternativa eller ytterligare möjligheter till koncernutjämning avseende avdragsunderlag för negativa räntenetton samt följa upp och analysera den rättspraxis som finns avseende räntedefinitionen och vid behov lämna förslag på förändringar av definitionen. Utredaren föreslår bland annat att det införs en bestämmelse som reglerar vad som ska behandlas som ränta för företag som förvärvar portföljer av förfallna eller på annat sätt kreditförsämrade fordringar. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 januari 2026. Förslaget har varit ute på remiss.

[Läs betänkandet](#)

[Läs Bankföreningens remissvar](#)

Regeringsförslag

Justeringar i bestämmelserna om riskskatt för kreditinstitut (Prop. 2024/25:1)

Regeringen har i budgetpropositionen för 2025, avsnitt 12.15, aviserat förändringar i riskskatten för kreditinstitut. Ett grundavdrag bör enligt regeringen införas i lagen om riskskatt för kreditinstitut. Grundavdraget bör uppgå till 197 miljarder kronor för år 2026, vilket motsvarar det då gällande gränsvärdet för skattskyldighet. Skattesatsen för riskskatten bör samtidigt höjas för att förslaget ska vara offentligfinansiellt neutralt.

[Läs propositionen](#)

Riksdagsbeslut

Avtrappat ränteavdrag för lån utan säkerhet

Riksdagen har antagit regeringens förslag om begränsningar i rätten till avdrag för ränteutgifter i inkomstslaget kapital. Enligt beslutet ska ränta dras av bara på lån som uppfyller särskilda förutsättningar gällande värdering av ställda säkerheter och maximal belåningsgrad. Ränta ska dras av på lån med säkerhet i bostad, värdepapper, fordon, båt, skepp eller luftfartyg, samt på lån som har lämnats av en pantbank. Ränta ska också dras av om lånet avser finansiering av ny-, till- eller ombyggnad av en byggnad och avsikten är att lånet när byggprojektet är färdigt ska omvandlas till ett lån med säkerhet i bostad. Rätten till avdrag för ränteutgifter ska trappas av på två år. Det innebär att avdrag för beskattningsåret 2025 får göras med 50 procent av ränteutgifter på lån som inte omfattas av avdragsrätten. De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2025.

[Läs riksdagsbeslutet](#)

Kompletteringar till bestämmelserna om tilläggsskatt

Riksdagen har antagit regeringens förslag om kompletteringar till bestämmelserna om tilläggsskatt för stora nationella och multinationella koncerner. Regelverket om

tilläggsskatt innebär att företag i stora nationella eller multinationella koncerner, med en årlig intäkt på minst 750 miljoner euro, ska betala minst 15 procent i skatt på sin vinst, oavsett var de befinner sig. Det innebär att fördelarna med att flytta vinst från länder med hög skatt till länder med låg skatt minskar. Företag som omfattas av lagen om tilläggsskatt är skyldiga att lämna en tilläggs-katterapport till Skatteverket. Lagen om tilläggsskatt kompletteras för att lagen ska kunna godkännas i en granskningsprocess som IF genomför. Det innebär bland annat att eventuell tilläggsskatt på svenska företagsvinster som utgångspunkt endast kommer att tas ut i Sverige. I skatteförfarandelagen införs en övergångsbestämmelse som innebär att tilläggs-katterapport inte behöver lämnas förrän den 30 juni 2026. De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2025, med möjlighet för berörda koncerner att tillämpa bestämmelserna retroaktivt.

[Läs riksdagsbeslutet](#)

En skattefri grundnivå för sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring

En skattefri grundnivå som uppgår till 150 000 kronor 2025 och höjs till 300 000 kronor 2026 införs för sparande på investeringssparkonto och i kapitalförsäkring. Detta innebär att fysiska personer som innehar ett investeringssparkonto eller en kapitalförsäkring får göra ett avdrag i inkomstslaget kapital som motsvarar skatten på det sammanlagda sparandet i dessa produkter. Dessutom föreslås en uppgiftsskyldighet i inkomstdeklarationen om avdrag för innehav av investeringssparkont och kapitalförsäkring. Den s.k. stoppregeln för ränta på kontanta medel som förvaras på ett investeringssparkonto justeras så att ränta ska beskattas konventionellt först om räntan någon gång överstigit den räntefaktor som ska användas för att beräkna schablonintäkten för det aktuella kalenderåret. De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2025.

[Läs riksdagsbeslutet](#)

Förbättrade och förenklade regler om avdrag för tidigare års underskott

Riksdagen har beslutat om en ändring i den s.k. beloppsspärren, som anger hur stor del av tidigare års underskott som får dras av efter en ägarförändring. Beloppsspärren bestäms som en kvot av utgiften för att förvärva underskottsföretaget. Genom ändringen höjs denna kvot från 200 till 300 procent av utgiften. Höjningen får till följd att en större del av underskott från tidigare år får behållas efter en ägarförändring och att färre företag kommer att träffas av en avdragsbegränsning. Det genomförs också ett antal ändringar i syfte att förenkla tillämpningen av regelverket när en grupp, sinsemellan oberoende fysiska personer eller vissa andra subjekt under en period förvärvar en viss andel av rösterna i ett underskottsföretag (den s.k. flockregeln). Bestämmelsen utvidgas också till att omfatta indirekta förvärv, dvs. när gruppen personer förvärvar andelar i ett företag som har det bestämmande inflytandet över ett underskottsföretag. Bestämmelserna om beräkningen av utgiften för förvärvet i vissa fall ändras så att när förvärvet har gjorts genom ett kapitaltillskott till underskottsföretaget ska bestämmelsen kunna tillämpas även när kapitaltillskottet lämnas till ett annat företag som ingår i samma koncern som underskottsföretaget. De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2025.

[Läs riksdagsbeslutet](#)

Flexiblare regler för utbetalning från pensionsförsäkring och pensionsparkonto

Sparande till pension är i vissa avseenden skattemässigt gynnat och därför finns det särskilda krav uppställda för att säkerställa att sparandet verkligen är till pensionen och inte en vanlig kapitalplacering. Ett sådant krav är den s.k. femårsregeln som innebär att kapitalet i en pensionsförsäkring eller på ett pensionsparkonto, som ska betalas ut när

den försäkrade eller pensionsspararen har uppnått en viss ålder, inte får betalas ut under en kortare tid än fem år. Pensionen ska under de första fem åren betalas ut med samma belopp vid varje utbetalningstillfälle eller med stigande belopp. Femårsregeln har tolkats så att det inte går att avbryta pensionsutbetalningarna under de första fem åren efter att pensionen har börjat betalas ut. De nya reglerna innebär att det under de första fem utbetalningsåren är möjligt att göra uppehåll i en påbörjad utbetalning av ålderspension och efterlevandepension från en pensionsförsäkring och även att förlänga utbetalningstiden efter att den har påbörjats. Femårsregeln kompletteras därför med undantagsbestämmelser som anger hur kommande utbetalningar ska göras om den försäkrade gör ett sådant uppehåll. Det regleras också hur utbetalningstiden ska bestämmas om den försäkrade väljer att förlänga utbetalningstiden efter det att utbetalning har påbörjats. Syftet med ändringarna är att möjliggöra en mer flexibel pensionering. De nya bestämmelserna träder i kraft den 1 januari 2025.

[Läs riksdagsbeslutet](#)

Justeringar vad gäller det automatiska utbytet av upplysningar om finansiella konton

Genom lagstiftning som trädde i kraft den 1 januari 2016 genomfördes det multilaterala avtalet mellan behöriga myndigheter om automatiskt utbyte av upplysningar om finansiella konton. Det globala forumet för transparens och informationsutbyte i fråga om skatter (Global Forum) utvärderar varje lands lagstiftning som genomför den globala standarden. Riksdagen har beslutat om de justeringar i lagstiftningen som föranleds av de påpekanden som Global Forums andra utvärdering resulterade i. Det innebär bland annat att: den särskilda avgiften för rapporteringsskyldiga finansiella institut ska kunna tas ut vid brister i uppgiftslämnandet, förvaltare av ett rapporteringsskyldigt finansiellt institut som inte är en juridisk person kan hållas solidariskt ansvarig för den särskilda avgiften, tillämpningsområdet för bestämmelsen om avsiktligt kringgående utvidgas. Lagändringarna träder i kraft den 1 januari 2025.

[Läs riksdagsbeslutet](#)

Värdepappersrätt

Utredningar

Ett moderniserat regelverk för att stärka konkurrenskraften och motståndskraften på svensk fondmarknad (Dir. 2023:163)

En särskild utredare ska analysera och föreslå vilka författningsändringar som behövs för att anpassa svensk rätt till ändringar i AIFM-direktivet och UCITS-direktivet, samt för att uppnå ett regelverk som möjliggör för svenska aktörer att konkurrera på lika villkor som aktörer i andra länder inom EU. Därför ska utredaren analysera hur en reglering av associationsrättsliga fonder med rörligt aktiekapital kan införas i Sverige. I utredarens uppdrag ingår även att se över förutsättningarna för att bilda europeiska långsiktiga investeringsfonder, Eltif-fonder, i Sverige samt ta ställning till om det bör införas en transparent fondstruktur för institutionella investerare som skulle möjliggöra att utländsk källskatt inte behöver betalas på mottagna utdelningar i fonden. Utredaren ska också göra en översyn av de regler som styr hur ofta en fondsparare kan sälja fondandelar och hur lång tid det tar för en fondsparare att få utbetalning vid försäljning av fondandelar. Uppdraget ska redovisas senast den 30 april 2025.

[Läs kommittédirektivet](#)

Betänkanden och promemorior

Finansiella instrument i distribuerade liggare och vissa frågor om värdepappers- avveckling (SOU 2023:102)

Utredningen har haft i uppdrag att göra en översyn av reglerna om kontoföring av finansiella instrument och anslutande regelverk i ljuset av den tekniska utvecklingen och den ökade integreringen av Europas värdepappersmarknader. Syftet med översynen är att åstadkomma ett ändamålsenligt och innovationsvänligt regelverk som möjliggör tillämpningen av ny teknik och står i samklang med europeiska standarder. Betänkandet har varit föremål för remiss.

[Läs betänkandet](#)

[Läs Bankföreningens remissvar](#)

Riksdagsbeslut

Europeiska gröna obligationer

EU:s förordning om europeiska gröna obligationer innebär att det införs en frivillig standard för obligationer som har miljömässigt hållbara mål. Syftet är att förhindra grönmålning och utnyttja den inre marknaden för att uppnå unionens klimat- och miljömål. EU-förordningen förutsätter att vissa nationella lagstiftningsåtgärder vidtas och riksdagen har därför beslutat om en ny lag med kompletterande bestämmelser till förordningen. Lagen innehåller bland annat bestämmelser om Finansinspektionens utrednings- och tillsynsbefogenheter, om ingripanden och sanktioner vid överträdelser av EU-förordningen samt om avgifter för att bekosta Finansinspektionens verksamhet enligt förordningen. Den nya lagen trädde i kraft den 21 december 2024.

[Läs riksdagsbeslutet](#)

Övriga rättsområden

Utredningar

En arvs- och testamentsrätt i tiden (Dir.2024:28)

En särskild utredare ska göra en översyn av reglerna om arv och testamente i ärvdabalken. Reglerna ska anpassas till den digitala och ekonomiska samhällsutvecklingen och till hur människor bildar familj i dag. Syftet är att åstadkomma en modern, tydlig och trygg arvs- och testamentsrätt. Utredaren ska bland annat ta ställning till frågan om arvsrätt för kusiner, föreslå hur ett testamentsregister i offentlig regi kan inrättas samt bedöma om ett testamente bör kunna upprättas digitalt. Uppdraget ska redovisas senast den 29 augusti 2025.

[Läs kommittédirektivet](#)

Straffrättsliga åtgärder mot korruption och tjänstefel (Dir. 2024:14)

En särskild utredare ska se över den straffrättsliga lagstiftningen om korruption och tjänstefel. Syftet med översynen är att säkerställa att lagstiftningen är effektiv, ändamålsenlig och anpassad till Sveriges internationella åtaganden. Utredaren ska bland annat utvärdera tillämpningen av 2012 års reform och ta ställning till om den straffrättsliga lagstiftningen är effektiv; undersöka vilka åtgärder som behövs för att anpassa

svensk rätt till det nya EU-direktivet om bekämpning av korruption samt ta ställning till om det straffrättsliga ansvaret för tjänstefel bör utvidgas. Uppdraget ska redovisas senast den 25 juli 2025.

[Läs kommittédirektiven](#)

Skatteverkets förmedling av post till personer med skyddade personuppgifter (Dir.2023:167)

En särskild utredare ska utreda om Skatteverkets förmedling av post till personer med s.k. skyddade personuppgifter bör regleras. Syftet är att åstadkomma ett väl fungerande förfarande för en trygg och säker postförmedling. I uppdraget ingår även att utreda behovet av kompletterande reglering i fråga om sekretess och dataskydd. I uppdraget ingår inte att föreslå grundlagsändringar. Uppdraget ska redovisas senast den 27 juni 2025.

[Läs kommittédirektiven](#)

Betänkanden och promemorior

Nytt! Säkerhetsprövningar – nya regler (SOU 2024:88)

I betänkandet om en förbättrad process för säkerhetsprövningar föreslås nya regler i säkerhetsskyddslagen om grundutredningar. Det är utredningar om personliga förhållanden av betydelse för säkerhetsprövningen. Det föreslås att dessa ska omfatta personliga förhållanden såsom brottslighet, samröre med kriminella nätverk och ekonomiska förhållanden och andra i säkerhetshänseende relevanta omständigheter.

[Läs betänkandet](#)

Nytt! Utredning rörande personuppgifter och mediegrundlagarna (SOU 2024:75)

En utredning har haft i uppdrag att se över grundlagsskyddet för söktjänster som offentliggör personuppgifter om lagöverträdelse samt söktjänster som offentliggör personuppgifter om adress, telefonnummer, civilstånd och andra uppgifter som rör enskildas personliga förhållanden. Syftet med uppdraget har varit att stärka skyddet för den personliga integriteten när personuppgifter offentliggörs i sådana söktjänster. Förslaget är föremål för remiss till den 10 mars 2025.

[Läs betänkandet](#)

Övervaknings- och rapporteringsskyldighet för clearingbolag (Fi2024/01527)

I en promemoria föreslås att clearingbolag ska vara skyldiga att övervaka transaktioner, lämna uppgifter om misstänkta transaktioner till banker och rapportera misstänkt penningtvätt eller finansiering av terrorism till Polismyndigheten. I det finansiella systemet förmedlas betalningar mellan banker. Betalningar kan missbrukas av kriminella för att tvätta brottsvinster. Det är clearingbolag, dvs. företag som bedriver clearing och avveckling av betalningar, som förmedlar betalningarna mellan bankerna. Enligt penningtvättslagen ska banker känna och övervaka sina kunder. Misstänkt penningtvätt ska rapporteras till Polismyndigheten. För att bekämpa penningtvätt och kriminella nätverk är det viktigt att banker och Polismyndigheten får tillgång till information om kriminellas betalningar. Sådan information hjälper banker och Polismyndigheten att förebygga, förhindra och upptäcka penningtvätt. Lagändringen föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

[Läs promemorian](#)

Straffansvar för den som bedriver finansiell verksamhet utan tillstånd eller registrering (Fi 2024:B)

I en promemoria föreslås en ny lag om straff för olovlig finansiell verksamhet. Genom den nya lagen kriminaliseras bedrivande av finansiell verksamhet utan tillstånd av, eller

registrering hos, Finansinspektionen. Det nya brottet betecknas som olovlig finansiell verksamhet. Vidare föreslås att hemliga tvångsmedel ska få användas vid en förundersökning om grov olovlig finansiell verksamhet och att de brottsbekämpande myndigheterna ska få inhämta vissa uppgifter med stöd av den så kallade inhämtningslagen för att förebygga, förhindra eller upptäcka grov olovlig finansiell verksamhet. I promemorian föreslås även en reglering som möjliggör för Tullverket att kontrollera in- och utförsel av kontanta medel vid gränsen mot andra EU-länder.

Vidare föreslås att Tullverket ska ha befogenhet att vidta åtgärder för att kontrollera anmälnings- och redovisningsskyldigheten och tillfälligt kvarhålla kontanta medel för vidare kontroll. Det föreslås också ett straffansvar som innebär att den som bryter mot anmälnings- eller redovisningsskyldigheten döms till böter. Den nya lagen och författningsändringarna föreslås träda i kraft den 1 oktober 2025.

[Läs promemorian](#)

Ett nytt regelverk mot penningtvätt och finansiering av terrorism (SOU 2024:58)

En särskild utredare har haft i uppgift att lämna förslag till de författningsändringar som behövs för att anpassa svensk rätt till de kommande regeländringarna i EU:s lagstiftningspaket om åtgärder mot penningtvätt och finansiering av terrorism. Utredningen föreslår att den nuvarande penningtvättslagen och registerlagen ersätts med en ny gemensam lag, den nya penningtvättslagen. I den genomförs bestämmelserna i sjätte penningtvättsdirektivet. I lagen finns också kompletterande bestämmelser till penningtvättsförordningen och Amla-förordningen. Genom att samla regleringen i en och samma lag säkerställs att den svenska lagstiftningen får en ändamålsenlig utformning ur en materiell, språklig och redaktionell synvinkel.

[Läs betänkandet](#)

Avvecklande av statliga kasinon och en effektivare penningtvättstillsyn

I en promemoria föreslås bland annat att spelformen kasino tas bort från licenstypen statligt spel och att Spelinspektionen, i egenskap av tillsynsmyndighet på penningtvättsområdet över sådana verksamhetsutövare som driver spelverksamhet med licens eller registrering enligt spellagen, ska kunna meddela vissa föreskrifter. Det gäller föreskrifter som innebär att verksamhetsutövarna ska lämna uppgifter om sin verksamhet, sina kunder och andra förhållanden, antingen periodiskt eller på myndighetens begäran. Författningsändringarna som rör spel på kasino föreslås träda i kraft den 1 januari 2026 och rapporteringsplikten föreslås träda ikraft den 1 juli 2025. Förslaget är föremål för remiss till den 23 augusti 2024.

[Läs promemorian](#)

En säker och tillgänglig statlig e-legitimation (SOU 2023:61)

Utredningen om säker och tillgänglig digital identitet har tidigare överlämnat ett delbetänkande till regeringen där det föreslås att en statlig e-legitimation på tillitsnivå hög enligt eIDAS-förordningen ska utfärdas av Myndigheten för digital förvaltning. Polismyndigheten och Skatteverket ska var och en vara ansvariga för grundidentifieringen av personen och denna process ska innehålla ett antal kontrollerande moment. Den nödvändiga lagregleringen ska samlas i en ny lag om elektronisk identifiering. De nya reglerna föreslås träda i kraft den 1 mars 2026. Delbetänkandet har varit föremål för remiss. I juni 2024 publicerades utredningens slutbetänkande som främst omfattar de anpassningar av svensk rätt som är absolut nödvändiga för att Sverige ska uppfylla eIDAS förordningens krav avseende tillhandahållande av en europeisk digital identitets

plånbok och nationella bestämmelser om sanktionsavgifter vid regelöverträdelser som begås av kvalificerade och icke-kvalificerade tillhandahållare av betrodda tjänster.

[Läs delbetänkandet](#)

[Läs Bankföreningens remissvar](#)

[Läs slutbetänkandet](#)

Staten och betalningarna (SOU 2023:16)

En särskild utredare har haft i uppdrag att se över statens roll på betalningsmarknaden och ta ställning till hur rollen bör se ut i framtiden. Utredningen har gjort en analys av rollfördelningen mellan staten och andra aktörer på betalningsmarknaden, förändringarna på finans- och betalningsmarknaderna till följd av teknisk utveckling och digitalisering samt framväxten av nya betalningssätt och minskad användning av traditionella betalningsmedel i form av kontanter. Utredningen har analyserat ett antal möjliga utvecklingsscenarier för betalningsmarknaden, med utgångspunkt i utvecklingen i Sverige och i andra länder. På vissa områden lämnar utredningen författningsförslag eller förslag på andra statliga åtgärder. Förslagen beaktar de krav som följer av Sveriges medlemskap i EU och att Sverige inte har euron som valuta. Förslaget har varit föremål för remissförfarande.

[Läs utredningen](#)

[Läs Bankföreningens remissvar](#)

Nya regler om cybersäkerhet (SOU 2024:18)

En utredare har haft i uppdrag att föreslå nödvändiga anpassningar av svensk rätt för att EU:s NIS2-direktiv ska kunna genomföras. I delbetänkandet föreslås att en ny lag, cybersäkerhetslagen, införs som ska gälla för ett stort antal både privata och offentliga verksamhetsutövare. Den innehåller krav på anmälningsskyldighet, riskhanteringsåtgärder och incidentrapportering för de verksamhetsutövare som omfattas av regleringen. Reglerna föreslås träda i kraft den 1 januari 2025. Förslaget har varit föremål för remiss.

[Läs utredningen](#)

[Läs Bankföreningens remissvar](#)

Digitala fastighetsköp & Förköpsrätt vid fastighetstransaktioner (SOU 2024:38)

En utredning lämnar förslag till en ny förköpslag, som under vissa förutsättningar ger en kommun rätt att träda in i köparens ställe vid förvärv av fast egendom. Utredningen lämnar också förslag på författningsändringar som krävs för att möjliggöra överlåtelser av fast egendom med användning av elektroniska överlåtelsehandlingar och elektronisk ansökan i alla inskrivningsärenden. Ändringarna föreslås träda i kraft 1 juli 2026.

[Läs utredningen](#)

E-tjänst för inlämning av bouppteckningar

I en promemoria förslår Skatteverket ändringar som innebär att bouppteckningar kan ges in i en elektronisk tjänst som Skatteverket tillhandahåller. Bestämmelsen om att bestyrkta kopior av en bouppteckning ska ges in, slopas. Eftersom en elektronisk inlämning innebär att vissa uppgifter kan granskas maskinellt föreslås att personnummer, samordningsnummer eller födelsedatum ska anges för de som ska vara kallade till förrättningen. Vidare föreslås att begreppet gode män ändras till förrättningspersoner samt att en språklig översyn av bestämmelserna görs. Bestämmelserna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025. Förslaget har varit föremål för remiss.

[Läs promemorian](#)

Ett säkrare och mer tillgängligt fastighetsregister (SOU 2024:7)

Regeringen föreslår att nuvarande lag om fastighetsregister ska upphävas och ersättas med två nya lagar, där frågor om behandling av personuppgifter regleras i en egen lag, skild från verksamhetsregleringen kring fastighetsregistret. Lagarna ska benämnas fastighetsdatalag respektive lag om fastighetsregister och elektroniskt tillhandahållande av fastighetsinformation. De nya lagarna föreslås träda ikraft den 1 juli 2026. Förslaget har varit föremål för remiss.

[Läs utredningen](#)

[Läs Bankföreningens remissyttrande](#)

Regeringsförslag

Utökade skyldigheter att lämna uppgifter till Utbetalningsmyndigheten

I en lagrådsremiss föreslås att uppgiftsskyldigheten till Utbetalningsmyndigheten ska kompletteras i vissa avseenden för att Utbetalningsmyndigheten ska kunna utföra sin verksamhet med bland annat dataanalyser och urval samt granskningar på ett ändamålsenligt och effektivt sätt. Bland annat ska Utbetalningsmyndigheten få tillgång till det så kallade konto- och värdefackssystemet.

[Läs lagrådsremissen](#)

Åtgärder mot missbruk av alternativa betalningssystem

Valutaväxlare och registrerade betaltjänstleverantörer såsom penningöverförare har en central funktion vid kriminella nätverks återinvesteringar i kriminell verksamhet och tvätt av brottsvinster. I en lagrådsremiss föreslås att valutaväxling, betaltjänster och utgivning av elektroniska pengar ska omfattas av tillståndsplikt i stället för registreringsplikt. Mot den bakgrunden föreslås i en promemoria att valutaväxling, betaltjänster och utgivning av elektroniska pengar ska omfattas av tillståndsplikt i stället för registreringsplikt. Från förslaget undantas fysiska och juridiska personer som tillhandahåller kontoinformationstjänster. För att anpassa svensk rätt till unionsrätten föreslås dessutom att registrerade betaltjänstleverantörer som tillhandahåller kontoinformationstjänster ska omfattas av penningtvättslagen. Lagändringarna föreslås träda i kraft den 1 juli 2025.

[Läs lagrådsremissen](#)

Riksdagsbeslut

Digital operativ motståndskraft för finanssektorn

Genom EU:s förordning om digital operativ motståndskraft för finanssektorn införs nya krav på företag inom den finansiella sektorn. Kraven omfattar bland annat företagets riskhantering när det gäller informations- och kommunikationsteknik, incidentrapportering, hantering av utlagd verksamhet och testning av digital operativ motståndskraft. Förordningen ska tillämpas från och med den 17 januari 2025. EU-förordningen och direktivändringarna kräver vissa nationella lagstiftningsåtgärder. Riksdagen har därför beslutat införa en ny lag med kompletterande bestämmelser till EU-förordningen. Den nya lagen innehåller bestämmelser om bland annat ansvariga myndigheter för hotbildsstyrda penetrationstester, FI:s tillsynsbefogenheter, ingripanden och sanktioner vid överträdelser av EU-förordningen, och avgifter för att bekosta FI:s och Riksbankens verksamhet enligt EU-förordningen. Samtidigt beslutas ett antal följdändringar och ändringar som rör överklaganden av FI:s beslut i vissa frågor som inte har samband med EU-förordningen. Den nya lagen och övriga lagändringar träder i kraft den 17 januari 2025.

[Läs riksdagsbeslutet](#)

Myndighetsföreskrifter m.m

[IMYFS 2024-1 Integritetsskyddsmyndighetens föreskrifter om behandling av personuppgifter som rör lagöverträdelser samt vägledning till föreskrifterna](#)